

TILLEGGSNOTAT FRÅ KOMMUNEDIREKTØREN

Dagsett 12.11.22

Budsjett 2023 – økonomiplan og handlingsprogram 2023-2026

Kommunedirektøren ser det som naudsynt å koma med nokre justeringar på budsjettdokument som var til handsaming i formannskapet 21.10.22 – sak nr.: 93/22.

Hovudgrunnen for at kommunedirektøren kjem med tilleggskokumentet er at enkelte beløp er kontrollrekna og det er naudsynt med tilleggsnotat frå kommunedirektøren.

Truleg vil det bli endringar i Stortingets budsjettvedtak, som gjer det naudsynt med justeringar i eige notat til budsjetthandsaminga 13.12.22

Kommunedirektøren har lagt til grunn eit utbytte på 4 mill frå VTK. Det er signalisert at utbyttet blir monaleg høgare (det er signal om 12 mill eller meir).

Kommunedirektøren legg til grunn at auken i utbytte frå VTK i 2023 blir overført til disposisjonsfondet.

Innhald

VARSLA SAKER.....	3
VARSLA SAKER:	3
PREMISSAR:	4
<i>*) Det som er nytt/endra frå kommunedirektørens fyrste framlegg er markert i raudt. ....</i>	<i>4</i>
DRIFTSBUDSJETT – endringsframlegg.....	5
INVESTERINGSBUDSJETT – endringsframlegg	9
SAKER SOM KJEM TIL HANDSAMING OG ØKONOMISK KONSEKVEN SAR VED VEDTAK.....	11
Kommunale avgifter og brukarbetaling – pkt 9 i kommunedirektørens framlegg til handlingsprogram og budsjett	12
<i>*) Det som er nytt/endra frå kommunedirektørens fyrste framlegg er markert i raudt. ....</i>	<i>12</i>
Budsjettvedtak – pkt 11 i kommunedirektørens framlegg til handlingsprogram og budsjett ...	13
<i>*) Det som er nytt/endra frå kommunedirektørens fyrste framlegg er markert i raudt. ....</i>	<i>13</i>
1. Budsjett 2023, handlingsprogram og økonomiplan 2023-2026.....	13
2. Gebyr, avgifter brukarbetaling.....	13
3. Inntektsramme for drifta.....	13
4. Budsjettiltak	13
5. Fordeling av utgifter mellom etatane.....	13
6. Investeringar.	13
7. Låneopptak	13
8. Eigedomsskattevedtak for 2023	13

VARSLA SAKER:

*) Politiske saker som vil kome våren 2023, som vil ha ein økonomisk konsekvens.

Det føreligg søknad frå grendelaget på Austheii til innkjøp av stolar, bord, toalett (to) og oppvaskmaskin for storkjøkken samla pris kr 140 000.
Søknaden vil bli handsama tideleg i 2023.

Føresette ved Åmdals-Verk barnehage har søkt om auka opningstid frå haust 2023.
Om opningstida aukar, vil det medføre auka lønnskostnader. Kostnader er for kring kr 300 000.

Søknad/ynskje frå føresette blir handsama i løpet av våren 2023.

PREMISSAR:

*) Det som er nytt/endra frå kommunedirektørens fyrste framlegg er markert i raudt.

- Avgrense låneopptak
- Avgrense investeringane, utover det som er planlagt i 2023
- Det skal vere høg terskel for å nytte disposisjonsfondet til tiltak gjennom budsjettåret 2023
- Me skal ha fokus på å nå målet om at ingen tilsette skal ha uønska deltid. Omfang 01.01.23 og utviklinga gjennom året blir rapportert i kvartalsrapporten.
Auke tal heiltidsstillingar
- Auke i tal prosjekt i egen regi, med 20 %.
- Grunnskulepoeng skal ligge på nivå med snitt frå dei 4 siste åra
- I kulturskulen er målet 50% deltaking i målgruppa
- **Avlutta kvalifiseringsprogram skal resultere i jobb - 70 % av alle som blir avslutta**
- **Redusere talet på langtids mottakarar av økonomisk sosialhjelp med 20% i løpet av 2023**

DRIFTSBUDSJETT – endringsframlegg som er tilrådd innarbeida i budsjettframlegget frå kommunedirektøren:

Tiltak: Ramme til ungdomsrådet

I vedtektene heiter det:

«Ungdomsrådet disponerar, med atterhald om kommunestyrets godkjenning, eit årleg beløp som skal fordelast til ulike aktivitetar for barn og ungdom i Tokke»

Pris: kr 20 000

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Kontorleige, Tokke teknologipark

Vedtak i kommunestyret – sak 21/8 og 22/52

Pris:	2023	kr 320 000 (8/12)
	2024 – 2025	kr 480 000
	2026 – 2032	kr 240 000

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Landbruksplan

Landbruksplanen er no ute til høyring om nye tiltak som ligg i planen blir vedteke, må ein rekne med auka utgifter til tilskot.

Beløpa er veldig usikre, men pt. innarbeidar ein auke på 1,2 mill.

Pris: kr 1 200 000

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Sør-Øst 110 IKS

Auke med kr 10,73 (17%) – felles datasystem for heile Norge, er dyrare.

Pris: kr 23 000

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: RPH

Tokke sin del er auka etter vedtak i kommunestyret. Auka utgift må innarbeidast.

Pris: kr 140 000

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Heim for ein 50-lapp og flexiruter

Ved nøyare gjennomgang, syner det seg at utgifter til ordninga «Trygt heim for ein 50 lapp» berre var innarbeida for 2022.

Beløpet blir difor innarbeida i budsjettet for 2023 og vidare i økonomiplanperioden.

Vidare må kommunedirektøren innarbeide eit beløp for eigenandel til Flexiruter.

Oversikt:

Minstebeløp Tokke Taxi kr 3000,- pr helg	150 000
Tokke røde kors (tiltak på Bandak, drivstoff)	10 000
Kostnad Flexiruter (fredag frå Skafså/ Høydalsmo)	80 000
Buss til rusfrie arrangement	60 000
Flexirute ved særskilde arr./på tvers av kommunane	50 000

Pris: kr 350 000

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Justert lønnsramme planområde 3

Det syner seg ved kontroll at lønnsramma til planområde 3 er berekna for høg. Reduksjonen har ingen verknad for drifta og tenestetilbodet

Pris: kr 2 600 000 (reduksjon)

Kommunedirektøren har innarbeida innsparinga i driftsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Klausulering, Høydalsmo vassverk

Jf. Pålegg frå Mattilsynet om klausuleringsreglar knytt til Høydalsmo vassverk. Omhandlar: Kartlegging av nedslagsfelt til grunnvassbrønnar og kartleggja ureiningsrisikoar i området.

Pris: kr 110 000,-

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i driftsbudsjettet.

oOo

Det hadde kome innspel frå barnehagane, som ikkje hadde blitt vurdert tidlegare i budsjettprosessen. Innspel av tiltak er vurdert av kommunedirektøren.

OKI – PLANOMRÅDE 2			
	Tiltak	Kostnad	Kommunedirektørens vurdering
Dalen barnehage	<p>Takutstikk på bodane Blir problem med isisng i låder + glatt</p> <p>Skur til oppbevaring i komb. med leikestoge</p> <p>Flytte sandkasset/beplantning</p>	400 000	<p>Flytting av sandkasse må tas innan eige budsjett.</p> <p>Andre tiltak blir vurdert fyrst i budsjettet for 2024.</p>
Høydalsmo barnehage	<p>Solskjerming på 2 rom i 2 etg (6 vindauga) Feilvurdering frå arkitekt. Sola skin direkte inn, svært sjenerande + blender for pc/Tv skjerm</p> <p>Ønskjer utvendige screen som er bruka i 1 etg. Treng også solskjerming på verandadør + møterom.</p> <p>Her kan ein bruke folie.</p>	50 000	<p>Må innarbeidast då det påverkar arbeidsmiljøet.</p> <p>Det er beklageleg at naudsynt solskjermin ikkje blir teke inn ved bygging av ny barnehage. Løysinga ein no vel, er rimeleg.</p>
	<p>Solskjerming på leikeplass og balkong. Vanskeleg å finne skugge på leikeplass utanom under tak. Behov for markise, solseil eller parasollar.</p>	50 000	Må tas innan eige budsjett
	<p>Vinterlagring for sykklar mm.</p>	120 000	<p>Tanken var då ein kjøpte naboeigedommen, skulle garasjen nyttast til lager for vaktmeister og barnehagen. Blir dermed ikkje innarbeida, tiltaket som nemnt over må vurderast fyrst.</p>

INVESTERINGSBUDSJETT – endringsframlegg som er tilrådd innarbeida i budsjettframlegget frå kommunedirektøren:

Tiltak: Prisvekst på byggekostnader av veganlegg

KS har stipulert veksten i prisar for veganlegg til å vere 14.5% frå okt 2021 til okt 2022.

I kommunedirektørens framlegg til investeringsbudsjett er det avsett 1,5 mill. til opprusting av kommunale vegar. (Same beløp i 2022.)

Skal ein ikkje ha ein reell nedgang på vegvedlikehaldet, må ramma aukast til 1,75 mill i 2023 og vidare i økonomiplanperioden.

Pris: kr 250 000,-

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i investeringsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Bubilparkering

Tidlegare varsla kommunedirektøren at fyrste utkast til skisse på bu bilparkeringa var på i overkant av 4 mill. Det er løysingar som kan redusere kostnadane på prosjektet. Ramma for prosjektet (6544) aukast frå 2 125 mill. til 3 125 mill.

Pris: kr 1 000 000,-

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i investeringsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Maskinplan

Kommunestyret vedtok i sak 83/22 å gå til innkjøp av lift og sakslift allereie i 2023.

Investeringsbudsjettet blir då endra.

Prosjekt 7112, maskinplan, endrast slik:

<u>2023</u>	<u>2024</u>
6 650 mill	1 050 mill

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i investeringsbudsjettet.

oOo

Tiltak: Carportar, kommunehuset (nr. 44)

I opphavelig investeringsbudsjett frå kommunedirektøren er det sett av kr 500 000 til prosjektet. Etter ein grundigare vurdering, ser ein at ramma må aukast med kr 500 000 til kr 1 000 000.

Dette kjem på bakgrunn av at ein ynskjer carport innfelt i vollen, slik at ein mogligens kan få tri radar med bilar om ein også utvidar p-plassane på motset side.

Pris: kr 500 000,-

Kommunedirektøren har innarbeida tiltaket i investeringsbudsjettet.

SAKER SOM KJEM TIL HANDSAMING OG ØKONOMISK KONSEKVEN SAR VED VEDTAK

Driftsbudsjett:

Sak	Plan- område	Økonomisk konsekvens	
		2023	2024
Landbruksplan, høyringsfrist 15.11 *)	4	1 200 000	1 200 000
Kontorleige, Tokke teknologipark **)	4	320 000	480 000
Ungdomsrådet	2	20 000	20 000
RPH	3	140 000	140 000
Sør-Øst 110 IKS	4	230 000	230 000
Justert lønnsbudsjett – planområde 3	3	- 2,6 mill	- 2,6 mill
Klausulering, Høydalsmo vassverk	4	110 000	
Heim for ein 50 lapp og flexiruter	2	350 000	350 000
Høydalsmo barnehage, solskjerming	2	50 000	
SUM		- 180 000	- 180 000

*) Svært usikker

**) 2023 – 320 000
2024 - 2025 – 480 000
Frå 2026 – 240 000

Investeringsbudsjett:

Sak	Prosjekt nr.:	Økonomisk konsekvens	
		Samla beløp – auke i 2023	Årstal
Opprusting av kommunale vegar	6785	250 000	2023 og vidare i økonomiplan-perioden
Bubilparkering	6544	1 000 000	Berre 2023
Maskinplanen, justerast etter vedtak i kommunestyret	7112		Regulering i 2023 og 2024
Carportar, kommunehuset		500 000	Berre 2023

Kommunale avgifter og brukarbetaling – pkt 9 i kommunedirektørens framlegg til handlingsprogram og budsjett

*) Det som er nytt/endra frå kommunedirektørens fyrste framlegg er markert i raudt.

Tokke har på mange område låge avgifter og brukarbetalingssatsar, men dekningsgraden på vatn- og kloakk var på hv 90% og 102% i 2021.

9.1 Vatn, avløp og renovasjon

Budsjettframlegget inneber følgjande:

Vass- og kloakkavgiftene blir auka med 3,0% i 2023. Avgifter for septiktøming og renovasjon fylgjer vedtaket i representantskapet i Renovest IKS. Det er rekna med full dekningsgrad i tråd med selskapsavtala

9.2 Andre avgifter og brukarbetalingar

Feiing - brannsyn

Avgifta fylgjer vedtak i representantskapet i Vest-Telemark Brannvesen IKS og byggjer på full dekningsgrad.

Husleiger:

For dei fleste kommunale bustadene blir satsane auka med konsumprisindeksen. Ved nye leigekontraktar vert det bare ein utleigepris, eventuelt subsidiering av husleige skal avtalast i arbeidskontrakt.

Pleie- og omsorg

Eigenbetalingane på heimetenester aukar med inntil 3,0%. Prisane på mat frå kjøkkenet blir auka med inntil 3,0%. Betalingssatsar som er avhengig av statlege og andre retningsliner blir justert til det som lovverket gjev høve til.

Skule og barnehage

Satsane i kulturskulen er uendra i 2023 for alle grupper. Me ligg framleis noko høgare i brukarbetaling enn dei andre kommunane i Vest-Telemark.

Satsane for barnehagebetaling vert endra i tråd med dei statlege føringane. Maksprisen er i statsbudsjettet redusert frå kr 3 050(01.05.22) til kr 3 000 (-1,6 %) frå 01.01.23.

For skule-/fritidsordninga blir satsane redusert tilsvarande.

Plan, næring og teknisk etat

Det er underdekning på byggesaksgebyr, oppmålingsgebyr og plangebyr. Det blir lagt opp til ca 3,0% auke i 2023. Det er eit mål om 40% dekningsgrad på lenger sikt, dekningsgrad i 2021 var på mellom 11 og 53%.

Kyrkjeleg fellesråd

~~Kyrkjeleg fellesråd får høve til å auke festeavgifter graver med inntil 3%.~~

Budsjettvedtak – pkt 11 i kommunedirektørens framlegg til handlingsprogram og budsjett

*) Det som er nytt/endra frå kommunedirektørens fyrste framlegg er markert i raudt.

1. Budsjett 2023, handlingsprogram og økonomiplan 2023-2026.

Nytt handlingsprogram og økonomiplan 2023-2026 og budsjett 2023, med vedlegg, skal leggjast til grunn for Tokke kommune si verksemd i perioden og blir vedteke med netto rammer for kvart planområde, og med dei endringar som fylgjer av kommunestyret si handsaming.

- a. For skatt på inntekt og formue blir nytta høgaste sats som Stortinget gjev høve til.
- b. Kommunale gebyr og eigenbetalingar som ikkje er omtala andre stader i budsjettvedtaket blir auka med inntil 3,0%, eller så langt lov og forskrift gjev høve til det.
Kommunedirektøren delegerast mynde til å fastsetje nøyaktige satsar innanfor denne ramma.
- c. Kommunedirektøren justerar økonomiplantabellane og investeringsplanen etter endeleg vedtak i kommunestyret.
- d. Konesjonsavgiftene for 2023 – kr 8,3 mill, blir nytta til næringsutvikling/næringsarbeid (ansvar 410, 451, 453 og 454, 4,3 mill kr) og til dekning av avdrag på investeringar 4,0 mill).
- e. Eventuelt større positivt eller mindre netto driftsresultat for 2023 etter endeleg vedtak i kommunestyret blir justert mot avsetjing til disposisjonsfond.

2. Gebyr, avgifter brukarbetaling

Gebyr, avgifter og brukarbetaling blir fastsett i samsvar med pkt 9 i handlingsprogrammet.

Kommunale avgifter, dvs vatn. og kloakkavgifter blir auka med 3,0% i 2023.

Renovasjonsavgiftene og slamavgifta blir auka i høve til vedtak i representantskapet i Renovest IKS og feieavgifta blir auka i høve til vedtaket i representantskapet i Vest-Telemark Brannvesen IKS.

3. Inntektsramme for drifta

Driftsbudsjettet for 2023 blir vedteke slik det går fram av tabell 1, tabell 3 og tabell 4 i HP.

4. Budsjetttiltak

For å tilpasse utgifter og inntekter til dei fastsette måla, skal det bli gjennomført budsjetttiltak i samsvar med tabell 3 i taldelen til budsjettframlegget.

5. Fordeling av utgifter mellom etatane.

Etatane sine driftsrammer går fram av tabell 1, 3 og 4 i HP/ØP.

6. Investeringar.

Kommunestyret vedtek investeringar og finansiering for 2023 i tråd med tabell 2 og 5 i budsjettframlegget/HP.

7. Låneopptak

Kommunedirektøren får fullmakt til å ta opp lån med inntil 31 mill. kr. i 2023.

8. Eigedomsskattevedtak for 2023

a) Verkeområde:

For skatteåret 2023 skal det skrivast ut eigedomsskatt på kraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. lov om eigedomsskatt til kommunane (eskl.) § 3 fyrste ledd, bokstav c.

Det skal i tillegg skrivast ut eigedomsskatt på dei same verk og bruk som i 2023, og som frametter blir rekna som næringsseigedom – jf overgangsregel til eskl § 3.

b) Eigedomsskattesats:

Eigedomsskattesatsen for 2023 er 7 promille, jf eskl.§ 11 fyrste ledd.

c) Terminar:

Skatten skrivast ut i to terminar, jf eskl § 25 fyrste ledd. Fyrste termin er 20. mars og andre termin er 20. september.

9. Sal av konsesjonskraft

Pristaket ved sal av særavtalekrafta (konsesjonskraft) blir sett til 38 øre for 2023, ekskl. nettleige og alle avgifter.

For private hushald blir pristaket 38 øre pluss statleg straumstøtteordning, med tilsvarande fråtrekk i nettleiga.

10. Kontrollutvalet

Kommunestyret vedtek budsjett for 2023 for Kontroll og tilsynsverksemda i Tokke kommune med ei ramme på kr 870 000, i samsvar med innstilling frå Kontrollutvalet.

11. Lærlingar og tillitsvalde

Administrasjonen får fullmakt til å omfordele lønsmidlar til lærlingar og tillitsvalde mellom planområda. Desse utgiftene skal fylgje ansvarsområdet der dei til vanleg arbeider.

12. Integrering

Kommunedirektøren får fullmakt til å budsjettere og budssettjustere inntekter og utgifter i samband med integreringsarbeidet og statlege integreringstilskot.

13. Endringsframlegg i notat 10.11.22

Endringsframlegga på drift, investering, avgifter og premissar blir i sin heilskap innarbeida i budsjett for 2023, økonomiplanen og handlingsprogrammet 2023 – 2026.